

► Orosz Drámai Gorkij Színház Asztanában

KÜLFÖLDI HÍREK

Bábszínházi Világkarnevál Asztanában

World Puppet Carnival – EXPO Astana 2017, Kazahstan

A Nylon Group kortárs bábszínházi formáció fellépett 2017. szeptember 1–8. között az Asztanában megrendezett Bábművészek Világkarneválján (World Puppet Carnival). Az esemény, amelyen 22 ország 25 bábelőadással képviseltette magát, igazán szervezetlenül sikerült. A logisztikai rendtelenséget ugyanakkor gyakorlatilag feledtették a futurisztikus város magával ragadó épületei, kacsalábon forgó színházai. A látvány lenyűgözte a kiutazott magyar színházi delegációt is, amely végül erős vizuális benyomásokkal és egy különös világról szerzett tapasztalatokkal gazdagabban térhetett haza.

A valamivel több mint 1 millió lakosú Asztana városa Közép-Ázsia száraz, füves sztyepppei vidékén terül el. Jó húsz éve jelen formájában még nem létezett. Ma egy futurisztikus város, melyet a sztyeppéből és az olajdollárból várszolt elő a politikai akarat. A világ kilencedik legnagyobb országának, Kazahsztánnak új fővárosa a térség legfontosabb üzleti központjává fejlődött, amely az építőipari beruházások területén is vezető szerepet tölt be. Városfejlesztési koncepciójukban az európai és az ázsiai hagyományok összeegyeztetését tűzték ki célul. A fejlesztések általános építészeti stílusát Kisho Kurokawa (1934–2007) neves japán építész koncepciója alapján határozták meg. Kurokawa 1962-ben alapította a Kisho Kurokawa Architect & Associates építészeti vállalkozást, melynek központja Tokióban van, de irodákat működtet Oszakában, Nagoyában,

Asztanában, Kuala Lumpurban, Pekingben és Los Angelesben is. Asztana szemmel láthatóan az élvonalbeli építészeti foglalkoztatása révén is rohamosan fejlődik. Vadonatúj város, fejlett technológiával létrehozott építészeti csodákkal, nagyvárosi fényekkel, stílusos dizájnnal. A középületek, irodaházak és a legkorszerűbb plázák közé szervesen beépülnek nemcsak a múzeumok és más kulturális intézmények, hanem a tudományos és felsőoktatási intézmények is, amelyek együtt élnek a várossal. Az intézmények és az őket befogadó épületek önmagukban is komoly értéket képviselnek. Kazahsztán Elnöki Kulturális Központja kiállítási terei mellett a város egymillió kötetes könyvtárával is büszkélkedhet. Az itteni Zeneakadémia a kazah zenei képzés központja, tagja az Európai Zeneakadémiák és Zenei Főiskolák Szövetségének. A város egyre szélesebb kapcsolatrendszer

érdemben járul hozzá a főváros iránti nemzetközi érdeklődés, az üzleti és kulturális kapcsolatok továbbfejlesztéséhez. Asztana számos nemzetközi fórumnak, konferenciának, jelentős eseménynek ad helyet. 2011 telén a városban került megrendezésre a 7. Ázsiai Téli Játékok, idén pedig a kazah főváros lett az EXPO 2017 helyszíne. Asztana azonban nem csak az expóról szól.

A kazah kormány egy 1991-ben alapított, nemzetközi híru japán tervező és kivitelező céget választott ki az asztanai Állami Opera és Balett épületének felépítésére. A projekt vezetője a cég elnök-vezérigazgatója, Behgjet Pacolli volt. Az általa vezetett Mabetex Group referenciái közé tartozik például a moszkvai Kreml restaurálása, de a cég több megbízást kapott Asztanában is, többek között az elnöki palota, a Parlament, minisztériumok, sportlétesítmé-

nyek és lakóépületek tervezésére és kivitelezésére. Bár az asztanaiak sok mindent láttak az elmúlt években, senki nem gondolta volna, hogy a város egyik legújabb színháza a város egyik legrégebbi helyén, a Vasúti Dolgozók Központja területén talál majd otthonra. A vasúti pályaudvar szomszédságában álló, gyámszlopokkal, timpanonokkal, boltívvel díszített épület a mai napig a 19. század végi helyi építészet tipikus példája. Ezzel szemben az Ishim folyó bal partján található, 64 ezer négyzetméter alapterületű, vadonatúj Állami Opera és Ballett – *Enrico Moretti* és *Maria Cairola* olasz tervezők munkája – Ázsia legnagyobb és a világ harmadik legnagyobb operaháza lett. Az épületen olasz, német, svájci és cseh cégek belsőépítészei dolgoztak. A színház egyik leglátványosabb eleme a fogadócsarnokot díszítő, 1,6 tonna súlyú, 5x5,5 méteres, cseh kristályból készült mennyezeti csillár. Mára a társulat folyamatosan műsorán tartja a kazah zene és a világ zeneirodalmának legismertebb darabjait. Rendezésre neves művészeket kérnek fel a világ minden tájáról. Előadásai sikert aratnak nemcsak a hazai, hanem a külföldi színpadokon is. A világ egyik legjobb minőségű épületében a nagyterem 1250 férőhelyes, amelyből 441 a földszinten található, 110 a földszinti, 411 az első, második és harmadik emeleti páholyokban, 6 az elnöki páholyban és 282 az emeleti galérián. A terem akusztikája erősítés nélkül biztosít természetes hangzást és optimális hangminőséget mind a hangszeres, mind pedig az énekhang számára. A színpadtér alatt és fölött beépített legmodernebb technika a művészi elképzelések számára a lehetőségek óriási tárházát kínálja. Az épület külső és belső burkolásánál nemes, természetes kőanyagokat alkalmaztak. A színház homlokzatát például szicíliai gyöngymárvány borítja, amiből az épületen összesen 6000 tonnát használtak fel. A tetőt rézborítás fedi, az ablakkeretek alumíniumból készültek.

A világhiállítások, akár a karneválok, a látvánnyal vonzzák magukhoz az embereket. Fel-

töltik a látogatót színekkel, csodákkal, néha extrém jelmezekkel, kivételes hangulatú alkotásokkal, mozgáskavalkáddal. A karneválokat a világban – Velencében, Berlinben, Nizzában vagy Rióban – többnyire tavasszal tartják. A Bábművészek Világkarneválját két évenként őszi rendezik meg, mindig más országban.

adják át barátaik előadásait egyik országból a másiknak. 2019-re Magyarországot szemelték ki. Mondanám, csak óvatosan, megfontoltan, mert mindenáron nem érdemes.

A bábfesztiválra minden országból egy társulatot hívnak meg, Magyarországról a *Nylon Group* együttesre esett választásuk. Az asztanai

► Az asztanai Operaház

Központja Prágában van. Idén két fesztivál megszervezésére vállalkoztak: az elsőt szeptember 1–8. között tartották meg Asztanában, a másikat november elején Borneóban. Mindegyik *World Puppet Carnival* olyan eseményként hirdeti magát, amelyre a legkülönbözőbb előadások, a legkülönfélébb indíttatású bábosok érkeznek a világ minden tájáról. Abban hasonlítanak egymásra, hogy mindannyian szenvedéllyel kötelezték el magukat a bábszínház mellett. Ez tükröződött az asztanai fesztivál produkcióiban is. Az előadások többsége az életre kelt szenvedély és képzelet ünnepe volt. Az elkötelezettség, a kialakult szakmai-emberi kapcsolatok pedig a fesztivál után is tovább élnek. A szervezők ezekből a barátságokból merítenek, és

fesztivál megszervezésével az Asztanai Bábszínházat bízták meg. A 70 férőhelyes kisszínházat 2010-ben nyitották meg az Ishim folyó jobb partján, a régi városrészt egyik lakótelepén. A szervezők, a hoszteszek, vagy ahogy magukat nevezték, a „kurátorok” a társulat tagjai, bábszínészei voltak – zéró tapasztalattal, többnyire kizárólag orosz nyelvtudással.

Magyarországot a budapesti *Nylon Group BE-U!* (*Légy önmagad*) című előadása képviselte a versenyprogramban. A *Nylon Group* olyan kortárs felnőtt bábszínházat csinál, amely különböző felfújt nyilonelemekbe csomagolt, az asszociáció és a képzelet nyelvén megéledő történeteket mesél el. Az erősen megvilágított, levegős elemek precíz mozgatója, a villódzóan →

TÜCHLER®

WEBSHOP www.tuechler.net

**TÜLL, VÁSZON
TEXTÍLIA, MOLTON
RENDEZVÉNYEKRE**
NEHEZEN GYULLADÓ

**MAGNETO CLIXX
& GUMIPÓK**

**TÁNCSZÖNYEG
& PADLÓBURKOLAT**

„Szívesen segítünk Önnek”
Orsi Totpáncs

**MÉRETREVÁGÁS ÉS KÉSZ TERMÉKEK
VARRODA**

**RAGASZTÓSZALAGOK
& GAFFASZALAGOK**

+43 1 40010 32

info@tuechler.net
Rennbahnweg 78, 1220 Bécs

→ színes fények harmóniája, a produciókhoz komponált kortárs zeneművek különleges élményt nyújtanak. Az alapítók, Eke Angéla és Márkus Sándor a Színház- és Filmművészeti Egyetem elvégzése után szabadúszó színművészekként prózai színházakban vállaltak szerepeket, és emellett hozták létre önerőből a Nylon Groupot. Programjuk értelmében fő céljuk a *bábszakma frissítése, új, felnőtteknek szóló bábműfaj és új bábtechnikák felfedezése*. Ennek jegyében kísérleteztek ki ezt az előadást, amelyet azóta többször is bemutattak a közönségnek. A produkció az önmegvalósítás és a magány dramaturgiája köré komponálta a lazán kapcsolódó etűdöket, eseményeket, effekteket. Preparált nylonnal dolgoznak, amit levegővel fújnak fel, és egyfajta fordított marionett-technikával, zsinórokat használva, belülről mozgatnak. A Nylon Group fennállása óta nemcsak több önálló hazai színházi bemutatót tartott, de nemzetközi fesztiválmeghívásoknak is eleget tesz. Többek között jártak az USA-ban, Kanadában, Lengyelországban, Belgiumban, ahol a Young Talent díjat nyerték el, itthon pedig az országos televíziós tehetségkutató, a *Hungary's Got Talent* versenyzői közé is bekerültek. Az asztanai fesztiválon két díjat is elnyert a magyar bábszínházi előadás: a *Zsüri különdíját* és méltán a *Legjobb kísérleti előadás díját*. A Nylon Group végül a fesztivál programjától eltérően, kivételesen az Orosz Drámai Színház 116 éves színpadán lépett fel.

A Gorkij nevét viselő asztanai Orosz Drámai Színház egyike az új kazah főváros kevés számú régi, patinás épületeinek. A színház alapkövét 1899-ben, a színpadi művészet pártfogói igényeinek eleget téve tették le az akkori Akmolinszkban. A színház bennfentesei szerint a

► *Jelenet a BE-U előadásból*

► *A szerző a Nylon Group tagjaival*

városi előjáróság 100 rubelt biztosított az építkezésre, melyet egy Kubrin nevű gazdag kereskedő további 100 rubellel megtoldott. Az összefogás eredményeképpen az immár hivatalosan megalakult helyi színház így méltó otthonra lett. Ettől kezdve a színház sorsa nem volt könnyű. Hivatalos státuszát véglegesen csak a múlt század húszas éveiben nyerte el, az épület mai formáját pedig csak az azt követő évtizedekben. Az 50-es évektől kezdve vették fel a társulat repertoárjába kazah szerzők műveit is, és azokat orosz nyelven mutatták be. Mai nevét a színház 1959-ben kapta. Kazahsztán függetlenségének a 90-es években történt elnyerése nyitott új korszakot a színházi műhely történetében. A színház irányítását 2007-ben *Kaszenov Erkin Tleugazinovic* színész vette át. Társulata komoly sikereket tudhat maga mögött, előadásait a közönség és a szakma egyaránt nagyra értékeli.

keli. Az asztanai Gorkij (Orosz Drámai) Színház gyakran szerepel nemzetközi színházi fesztiválok Oroszországban, illetve Európa és Ázsia számos országában. Napjainkban a színház repertoárján a hazai és a nemzetközi drámairodalom közel 30 előadása szerepel. Emellett 12 zenés gyerekelőadást is játszik a társulat. Örkény István születésének centenáriuma alkalmából mutatták be 2013-ban Szergej Matvejev rendezésében a *Tótékat*.

Az ember bárhol is legyen Asztanában, feltalálja magát. Ha taxira van szüksége, csak kiáll az út szélére, kirakja a kezét, és egy arra járó autós egy előre kialakított összegért elviszi. A fesztivál is valahogy így működött, és a csapat feltalálta magát. A programban meghirdetett helyen és időben nem tudtunk játszani, mivel mindent és mindenkit *ad hoc* variáltak. Amikor már egy napon belül harmadszorra változtatták fellépésünk időpontját, a pillanat hatása alatt papírra vetettük elvárásainkat. A többiek ezt nem tették meg, így megadóan vették tudomásul, mikor és hol lépnek fel. Fesztiválmenedzsmentből Asztanának még van hová fejlődni.

Ebben a városban minden izgalmasan ellentmondásos. Kellemes parkok, katolikus templomok, pravoszláv katedrális és hatalmas mecsetek élnek egymás mellett. Elegáns éttermek, kávéházak, plázák sorakoznak, de még semmit nem laktak be az itt élők. Az emberek keveset beszélgetnek nyilvános helyeken vagy tereken, csak dolgoznak, új autóra és lakásra gyűjtenek, gyerekeket nevelnek. Egy bábszínész elmondta, neki például három munkahelye is van a városban, ahol most épült egy 326 méter hosszú és 27 méter széles mesterséges szlalomspálya egy lakóház tetején.

HUSZÁR SYLVIA
Asztana, 2017

DiGiCo
Digitális pultcsereprogram 2017-ben is!
Az új DiGiCo keverőpultjának árába beszámítjuk régi, analóg vagy digitális pultját!
Bővebb információ: info@chromasound.hu

chromasound